

Hugo Bouter

Open vensters in de richting van Jeruzalem

‘Nu had hij in zijn bovenvertrek open vensters aan de kant van Jeruzalem; en driemaal daags boog hij zich neer op zijn knieën en bad en loofde zijn God’.

Daniël 6:11

De tijden van de volken

Daniël leefde als balling in Babel, ver van Jeruzalem, de stad van de God van zijn voorouders. Er had een grote wending plaatsgehad in de geschiedenis van Gods volk na de val van Jeruzalem en haar verovering door Nebukadnessar, de koning van Babel. Jeruzalem, de uitverkoren stad, was niet langer de zetel van Gods regering op aarde. Het volk Israël was Lo-Ammi geworden, d.i. ‘Niet-Mijn-volk’. God kon het niet langer erkennen als de natie waarmee Hij was verbonden, en te midden waarvan Hij Zijn rechtvaardige regering op aarde uitoefende.

In het boek Daniël vinden wij God als de God van de hemel, omdat Hij Zich om zo te zeggen van Zijn troon op aarde had teruggetrokken in de hemel. Hij had het bestuur in de handen van een nieuwe heerser gelegd, Nebukadnessar, die absolute heerschappij uitoefende over mens en dier (Dan. 2:37-38). God had Zijn eigen volk en stad in de handen van deze wereldheerser gegeven (Dan. 1:1-2), en daarmee een geheel nieuw tijdperk ingeluid, nl. dat van de ‘tijden van de volken’ (Luc. 21:24). Deze periode waarin niet *Israël* maar *de volken* prominent zijn, duurt voort tot de wederkomst van Christus en de vestiging van Zijn rijk.

Na afloop van de geschiedenis van de wereldrijken zal de God des hemels een eeuwig Koninkrijk oprichten, het Koninkrijk van de Zoon des mensen (Dan. 2:44-45; 7:13-14). Dan zal Israël weer worden hersteld als Gods volk en zal Jeruzalem opnieuw het centrum van de wereldheerschappij zijn. Wij kunnen een lijn trekken van Adam, de eerste machthebber op aarde (Gen. 1:28), via David en Salomo die zetelden op de troon des Heren te Jeruzalem (1 Kron. 29:23), naar *Christus*, de ware Vrededorst aan Wie alle dingen in hemel en op aarde zullen worden onderworpen (Ps. 8:7; 1 Kor. 15:24-27).

De Christusregering zal een einde maken aan de heerschappij van de volken, die evenzeer hebben gefaald als Israël en de ware God ook de rug hebben toegekeerd. Christus, de Steen van Daniël 2 en de Mensenzoon van Daniël 7, is het tegenbeeld van Nebukadnessar, het hoofd van de volken, die het morele recht op de wereldheerschappij al gauw verbeurde. Als Zijn rijk komt, dan verschijnen eindelijk gerechtigheid en vrede.

Daniël en zijn vrienden als voorbeelden voor ons

Het boek Daniël is echter niet alleen belangwekkend doordat het ons het verloop van de wereldgeschiedenis tekent. In samenhang met, en ook vaak in *contrast* tot de geschiedenis van de wereldrijken toont het ons de lotgevallen van het overblijfsel van Gods volk, dat hier wordt voorgesteld in de persoon van Daniël zelf en zijn drie vrienden. Dat maakt dit boek zo interessant, omdat wij in deze getrouwe rest van het volk ook een beeld kunnen zien van een bijbelgetrouwe rest te midden van een falende christenheid.

Het boek Daniël bevat dan ook vele actuele lessen voor *onszelf*. Het is immers nu de tijd dat het oordeel begint bij het huis van God (1 Petr. 4:17). Zoals destijds het ontrouwe Israël werd opzijgezet, zo staat het oordeel over het huidige getuigenis van God op aarde voor de deur. Wij leven in een ernstige tijd, waarin God zoekt naar een overblijfsel dat vasthoudt aan Zijn Woord, een overblijfsel dat gehecht is aan de plaats waar God Zijn naam heeft doen wonen (vgl. Openb. 3:8).

Zoals Jeruzalem, de stad van de grote Koning, steeds een belangrijke rol bleef spelen in het leven van Daniël, zo dienen wij grote waarde te hechten aan het *hemelse* Jeruzalem, d.i. de Gemeente van de levende God als de draagster van goddelijk licht hier op aarde (Matt. 5:14; 1 Tim. 3:15; Hebr. 12:22; Openb. 21:9vv.). Daniël had open vensters aan de kant van, of in de richting van de stad Jeruzalem. Als hij bad (hij deed dat driemaal per dag), dan was zijn oog gericht op de stad van zijn voorouders. Zijn hart was op de plaats waar God eens Zijn naam

had doen wonen, de stad van God, die nu veranderd was in een puinhoop. In Daniël 9 zien wij dat hij in zijn gebeden heeft gepleit voor de heilige stad, en daarbij rekening heeft gehouden met het profetische Woord (Dan. 9:2). Daarom verkreeg hij ook inzicht in het toekomstige herstel van Jeruzalem, zoals wij zien in de bekende profetie over de zeventig jaarweken (Dan. 9:24-27).

Wie overwint

Welnu, dit is precies wat onze houding zou moeten zijn ten aanzien van de Gemeente als de huidige woonplaats van God in de Geest. Denken wij aan haar welzijn? Gaan haar belangen ons ter harte? Hebben wij ons oog gericht op de Gemeente zoals die is naar Gods gedachten, en dat ondanks al het menselijk falen waardoor zoveel mooie dingen in puinhopen zijn veranderd? Als dat zo is, en als wij evenals Daniël bidden en pleiten voor de stad en voor het volk van God, dan zal God ons ook een prachtig vergezicht geven ten aanzien van de toekomst van Zijn stad. Dan mogen wij met het oog van het geloof uitzien naar het *nieuwe, hemelse Jeruzalem*, dat straks in stralende schoonheid zal neerdalen van God uit de hemel.

Het profetische Woord is ook nu nog zeker en vast (2 Petr. 1:19). Gods plannen falen niet en Zijn besluiten ten aanzien van de Gemeente, die zo nauw verbonden is met Hemzelf en met de Zoon van Zijn liefde, zullen op glorieuze wijze in vervulling gaan. Het geloof mag daarop bouwen, het heeft voortdurend 'open vensters' in de richting van de heilige hemelstad. Ondertussen zullen wij ernaar streven om in elk opzicht vast te houden aan Gods Woord. Het zal onze wens zijn te midden van alle verval en afval van het geloof te horen bij de overwinnaars, die luisteren naar wat de Geest zegt tot de gemeenten. Wij zullen de kenmerken tentoonspreiden van een trouw overblijfsel, dat de waarheid van de Gemeente als de tempel en de stad van God, de bruid en het lichaam van Christus, zal trachten te verwerkelijken.

In Daniël zien wij iemand die te midden van een god-vijandige omgeving inzicht ontving in Gods gedachten. Wij leven ook als vreemdelingen in een wereld waar afgodendienst hoogtij viert. Wij zijn omringd door een 'christelijk Babylon', waarin de dienst van God regelmatig vermengd wordt met die van de afgoden (vgl. Dan. 5:3-4). Toch mogen wij als gelovigen Gods gedachten kennen, zowel ten aanzien van de toekomst van de wereld als van de christenheid. In de brieven van het Nieuwe Testament en in de Openbaring worden ons de dingen onthuld die spoedig moeten gebeuren. Deze kennis van Gods Woord, het verstaan van Zijn

gedachten, is een belangrijk middel om bestand te zijn tegen de negatieve invloeden van onze omgeving. Daardoor zullen wij ons als ‘verstandigen’ kunnen gedragen; men zal erkennen dat de Geest van God in ons woont en dat verlichting, verstand en wijsheid in ons gevonden worden (vgl. Dan. 5:14; 11:33).

Daniël en zijn vrienden als overwinnaars

De bewaring en de innerlijke verlichting van het overblijfsel van Gods volk te midden van een afgodische omgeving is een belangrijk onderwerp in het boek Daniël. De naam van deze profeet betekent: ‘God is Rechter’. God neemt het op voor Zijn volk en Hij verschaft het recht. Hij draagt het door de moeilijkheden heen en schenkt het de hulp van Zijn Geest.

In *Daniël 1* zien wij de beslistheid van Daniël en zijn vrienden om zich niet te verontreinigen met de spijs en drank van de koning, die was gewijd aan de afgoden. God beloonde hun trouw en zegende hen naar lichaam en ziel. Hun wijsheid en kennis bleek die van alle anderen aan het hof ver te overtreffen.

Daniël 2 tekent de wereldrijken in de vorm van een groot beeld met de gedaante van een mens. Nebukadnessar en zijn rijk worden voorgesteld door het gouden hoofd. Dit indrukwekkende statenbeeld met de figuur van een mens laat de wereldmachten zien in hun betrekking tot God en in hun verantwoordelijkheid ten opzichte van Hem; de mens is immers een *verantwoordelijk* schepsel. God Zelf had Nebukadnessar alle macht geschonken en Hij kon hem hiervoor ook ter verantwoording roepen (Dan. 2:37-38).

In *Daniël 3* zien wij dat Nebukadnessar zélf een gouden beeld maakte om zijn macht te consolideren en zijn onderdanen ook in godsdienstig opzicht aan zich te binden. Hij misbruikte dus de macht die God hem had geschonken en viel ten prooi aan de afgodendienst. Hij keerde de ware God de rug toe en maakte zelf een god, voor wie al zijn onderdanen moesten knielen. In Daniël 2 werden Daniël en zijn metgezellen bewaard doordat God de profeet inzicht gaf in de loop van de wereldgeschiedenis. In Daniël 3 werden de vrienden van Daniël door Gods macht verlost uit de brandende oven. Hun beslistheid om niet te buigen voor enige afgod werd ernstig op de proef gesteld, maar God hielp hen en gaf uitredding. De Zoon van God was met hen en Hij verbrak hun boeien: ‘In al hun benauwdheid was ook Hij benauwd, en de Engel van Zijn aangezicht heeft hen gered’ (Jes. 63:9).

Daniël 4 heeft betrekking op Nebukadnessar zelf, zijn hoogmoed en daaropvolgende waanzin, maar ook zijn uiteindelijke erkenning van de

Allerhoogste. De mens die zich van God afwendt, wordt gelijk aan een *dier* dat niet in een redelijke betrekking tot God staat. In dit hoofdstuk treedt Daniël op als raadgever van de koning en roept hij hem op tot bekering (Dan. 4:27).

In *Daniël 5* is het optreden van de profeet strenger en kondigt hij zonder meer het oordeel aan. De vorm van ongerechtigheid die wij in dit hoofdstuk vinden, is ernstiger dan die van Daniël 4. Daar was het menselijke hoogmoed, menselijke zelfverheffing die met God geen rekening hield. Hier wordt Gods heilige naam *gesmaad*, doordat het gouden en zilveren gerei uit de tempel wordt misbruikt om de afgoden te vereren (Dan. 5:2-4).

Daniël 6 tekent het absolute dieptepunt van deze ontwikkeling, want hier wordt alle godsdienst afgeschaft en vervangen door de verering van een mens. Het bevel werd uitgevaardigd dat men niemand meer mocht aanroepen behalve de koning (Dan. 6:8). Daniël volhardde echter in de dienst van de ware en levende God; men vond hem biddende en smekende tot zijn God.

Wat een contrast was er tussen deze trouwe man, die zich bewust was van zijn volkomen afhankelijkheid van God, met de ongerechtigheid die hem omringde:

- het kwaad van de mens die een afgodsbeeld voor zichzelf oprichtte (Dan. 3);
- en van de mens die *zichzelf* verheerlijkte (Dan. 4);
- de boosheid van de mens die de dienst van de ware God *vermengde* met die van de afgoden en *Hem* daardoor verachtte (Dan. 5);
- de aanmatiging van de mens die *zichzelf* ten slotte openlijk in de plaats van *God* stelde (Dan. 6).

Maar de trouwe bidder werd uit de leeuwenkuil verlost, want God eert degenen die Hem eren (vgl. 1 Sam. 2:30). Laten wij dit voorbeeld van Daniël en zijn vrienden ter harte nemen, zodat wij ons bewust zijn van onze afhankelijkheid van God en onze 'vensters' naar boven toe open blijven; en dat in een wereld die nog steeds het stempel draagt van de ongerechtigheid en afgoderij die het boek Daniël zo treffend schetst, die spoedig haar definitieve dieptepunt zal bereiken in het grote Babylon en het machtsgebied van het beest uit Openbaring 13 en 17.

Oude Sporen 2018

